

2398
vest. ist.

Šnaidrite Čelava (1920.),
mākslas krietniece

F-2398

vēsturnisā izlase par
1904. - 2000. g.

Fonds Nr. 2398

CIELAVA SKAIDRĪTE (dz. 1920), MĀKSLAS ZINĀTNIECE
1904 - 2000

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZIŅA)

Fondraža nosaukums.

Cielava Skaidrīte.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Mākslas zinātņu doktore Skaidrīte Cielava dzimusi 1920.gada 3.oktobrī, Valkas apriņķa Alsviķu pagasta Zemītēs. Beigusi Rēzeknes skolotāju institūtu (1941), Latvijas Valsts universitātes Vēstures fakultāti (1950) un Latvijas Valsts mākslas akadēmijas Mākslas vēstures un teorijas nodaļu (1969). Aizstāvējusi mākslas zinātņu kandidātes disertāciju par tēmu "Latviešu stājglezniecības attīstības pamattendences buržuāziski demokrātisko revolūciju periodā (1900-1917)" (1974) un par doto tēmu ieguvusi arī mākslas zinātņu doktores grādu (1992).

Strādājusi par redaktori Latvijas Valsts izdevniecībā (1946-1956) un izdevniecībā "Zinātne" (1956-1971), bijusi zinātniskā līdzstrādniece Latvijas Zinātņu akadēmijas A.Upīša Literatūras, folkloras un mākslas institūtā, Tēlotājas mākslas sektorā (1971-1992). Darbojusies galvenokārt mākslas vēstures pētniecības jomā, - sarakstījusi 12 monogrāfijas un apceres par tēlotājas mākslas jautājumiem, bijusi atbildīgā sekretāre Zinātņu akadēmijas kompleksās programmas "Literatūras un mākslas mantojuma un pētījumu izdošana" zinātniskajā padomē.

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks.

1904 – 2000; (pārsvarā 1970 – 1990).

Glabāšanas vēsture.

Dokumentu fonds galvenokārt viedojies saistībā ar Skaidrītes Cielavas zinātniski radošo darbu Latvijas zinātņu akadēmijas Literatūras, folkloras un mākslas institūta Tēlotājas mākslas sektorā.

Tiešais iegūšanas avots.

Dokumentus valsts glabāšanā LVA Skaidrīte Cielava nodod 2003.gada 27.novembrī ar dāvinājuma līgumu Nr.89.

Temats un īss saturs.

LVA nodotais fonds ietver daļu no fondraža sagatavoto zinātnisko pētījumu, problēmrakstu un recenziju manuskriptiem, kuru galvenā tēma ir latviešu māksla vēsturiskā attīstībā, atsevišķu mākslinieku daiļrades apskats un analīze. Bez tam daļa dokumentu ir svarīga tieši ar kontekstu, kas ļauj ieraudzīt un arī spriest par radošo profesiju darba apstākļiem 70-80-os gados, kad bija grūtības izvairīties no mākslas teorijas ideoloģiskā rakstura.

Informatīvi vērtīgas ir bibliogrāfiskās ziņas un biogrāfisko datu izraksti no arhīviem par māksliniekiem, kas veidojuši Latvijas mākslas attīstības procesus un kvalitātes.

Izvērtēšana.

Dokumenti saņemti valsts glabāšanā nesakārtotā veidā.

Komplektēšana.

Paredzēts dokumentu papildinājums.

2

Sistematizācija.

Vērtības ekspertīze, sistematizācija un aprakstīšana veikta 2003.gadā. Aprakstā lietas sistematizētas atbilstoši dokumentu sistematizācijas shēmai, - piecās sērijās un deviņās apakšsērijās. Sērijā Nr.1, kas satur Skaidrītes Cielavas radoši pētnieciskā darba dokumentus, iekļauta apakšsērija Nr.4, kurā bez fondažā autorības ir lietas ar citu autoru radošā darba dokumentiem. Šajā gadījumā respektēta Latvijas Zinātņu akadēmijas A.Upīša Valodas un literatūras institūta iecerētā pētījumu krājuma "Feodālisma posma māksla Latvijā", nedalāmība, jo minētā apakšsērija satur sagatavoto materiālu, ko veicis autoru kolektīvs. Šeit jāpiezīmē, ka dažādu iemeslu dēļ krājums pagaidām nav izdots.

Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojuma.

Dokumentu valoda.

Dokumenti galvenokārt latviešu valodā. Atsevišķas lietas krievu un vācu valodās, kas uzrādīts apraksta piezīmju daļā.

Fiziskais raksturojums.

Apmierinošs.

Uzziņu palīg līdzekļi.

Apraksts glabājamo lietu līmenī.

Ziņas par publikācijām.

Vairums sagatavoto pētījumu publicēti. Apsekošanas un salīdzināšanas darbs nav veikts.

Aprakstījumu sastādīja
Personu fondu un trimdas dokumentu
daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

01.12.2003.

DOKUMENTU SISTEMATIZĀCIJAS SHĒMA

1. Skaidrītes Cielavas zinātniski pētnieciskā darba dokumenti.	1.- 76.lieta
1.1. Disertācija, problēmraksti, publikācijas.	1. – 12.lieta
1.2. Recenzijas un atsauksmes par autoru manuskriptiem.	13. – 17.lieta
1.3. Referāti un lekcijas.	18.- 22.lieta
1.4. Redaktors un autordarbs pie zinātniskā pētījuma “Feodālisma posma māksla Latvijā”.	23. - 42.lieta
1.5. Izraksti – kartotēkas –no arhīviem un citiem avotiem.	43. – 59.lieta
1.6. Izraksti – informācija no dažādiem rakstu avotiem par vispārējiem mākslas un kultūras jautājumiem.	60. – 70.lieta
1.7. Izraksti – informācija no dažādiem avotiem par atsevišķiem māksliniekiem.	71. – 76.lieta
2. Skaidrītes Cielavas dienesta dokumenti.	77. – 83.lieta
3. Sarakste.	84. - 85.lieta
4. Fotodokumenti.	86.-105.lieta
4.1. Personu fotogrāfijas.	86.- 90.lieta
4.2. Fotomateriāli izdevumiem un lekcijām par mākslas jautājumiem.	91.-105.lieta
5. Sakrātie dokumenti.	106.-125.lieta

Personu fondu un trimdas dokumentu
daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

Fonds Nr. 2398

Skaidrīte Cielava (1920 - 2005), mākslas zinātniece

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZIŅA)
(papildinājums)

par 1921. - 1994. g.

Fondraža nosaukums.

Cielava Skaidrīte.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Skaidrīte Cielava mirusi 2005. gada 5. jūnijā.

Aprakstu vienības uzkrāšanas laiks.

Par 1921. - 1994.g.

Glabāšanas vēsture.

Dokumenti veidojušies un uzkrāti pakāpeniski Skaidrītes Cielavas ģimenes arhīvā.

Tiešais iegūšanas avots.

Sakarā ar mākslas zinātnieces Skaidrītes Cielavas nāvi, LVA daļas vadītājs M. Brancis nodod no S. Cielavas 2005.gadā saņemtos neaprašītus dokumentus 2006. gada 4. jūlijā ar aktu par neparakstīto dokumentu pieņemšanu - nodošanu valsts glabāšanā.

Temats un īss saturs.

Arhīva lielāko daļu veido Skaidrītes Cielavas zinātniski pētnieciskā darba dokumenti – problēmraksti, publikācijas, recenzijas, referāti par latviešu tēlotājmākslu, mākslas izglītības un mākslas literatūras attīstību Latvijā. Nozīmīgu arhīva daļu veido dokumenti par Skaidrītes Cielavas manuskriptu "Nikolajs Breikšs".

Informatīvi vērtīgas ir Skaidrītes Cielavas bibliogrāfiskās ziņas un biogrāfisko datu izraksti par latviešu māksliniekiem (1855 – 1920), mākslas skolām, latviešu mākslinieku izstādēm Latvijā un Krievijā, atsevišķiem māksliniekiem – P. Krastiņa, K. Baltgaiļa, A. Drēviņa, R. Sutas, V. Tones, K. Ubāna, J. Kazaka, Z. Pļavnieces, V. Matveja, J. Gorsvalda, J. Kugas, N. Breikša darbiem un piedalīšanos izstādēs.

Izvērtēšana.

Dokumenti saņemti daļēji sakārtotā veidā.

Sistematizācija.

Vērtības ekspertīze, sistematizācija un vienkāršotā aprakstīšana veikta 2006. gadā. Vienkāršotajā aprakstā lietas sistematizētas atbilstoši dokumentu sistematizācijas shēmai – Skaidrītes Cielavas zinātniski pētnieciskā darba dokumenti, dienesta dokumenti, sarakste, sakrātie dokumenti un fotodokumenti. Respektēta

Latvijas Zinātņu akadēmijas iecerētā pētījumu krājuma "Feodālisma posma māksla Latvijā" nedalāmība. Sistematizācijas un aprakstīšanas rezultātā izveidotas 48 lietas.

Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojuma.

Dokumentu valoda.

Dokumenti pārsvarā latviešu valodā, bet atsevišķi dokumenti ir krievu un vācu valodā.

Fiziskais raksturojums.

Labs.

Uzziņu palīgīdzekļi.

Apraksts glabājamo lietu līmenī.

Ziņas par publikācijām.

Vairums sagatavoto pētījumu publicēti.

Aprakstījumu sastādīja
galvenā arhīviste

I. Kalniņa Inese Kalniņa

04.07.2006.

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā iešūtas (ievietotas) 5 (piecas)
ar cipariem un vārdiem _____ lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. _____,

izlaisti lapu Nr. _____;

+ _____ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja galv. fondu glab. Kyap R. Kyap
amats paraksts paraksta atšifrējums